

Laks fra nord populær i sør

nofima.no/nyhet/2015/09/laks-fra-nord-populaer-i-sor/

28. september 2015 Lidunn Mosaker Boge

Det er godt utvalg og gunstig hylleplassering for laksen hos Woolworth i Cape Town. Foto: Morten Heide / Nofima

I Sør-Afrika har norsk laks en markedsandel på 90 prosent. Og sørafrikanerne fremhever laksens norske opprinnelse, viser en fersk markedsstudie fra Nofima.

Markeder med høy kjøpekraft er særlig interessante for den voksende norske lakseindustrien. Sør-Afrika er et slikt marked, og etterspørselen etter norsk laks har økt i takt med den positive økonomiske utviklingen i landet.

I 2014 eksporterte norske bedrifter cirka 4 290 tonn laks til Sør-Afrika med en verdi på 181 millioner kroner, en betydelig vekst sammenlignet med tidligere år.

Men hvordan skal norsk laks skille seg fra andre laksetilbydere og holde på den gunstige posisjonen? Det fantes lite systematisk kunnskap om problemstillinger og muligheter i det sørafrikanske markedet, men nå har Nofima analysert markedssituasjonen for norsk laks i Sør-Afrika, på oppdrag fra Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond. Analysene gjelder både ferske og frysede produkter.

Gunstig handelsavtale

Resultatene viser at det sørafrikanske markedet for oppdrettslaks har hatt en svært positiv utvikling de siste årene. Totalmarkedet har stagnert noe som følge av økte laksepriser og redusert verdi på den lokale valutaen rand.

Handelsavtalen mellom EFTA og den sørafrikanske tollunionen SACU ga norsk laks tollfrihet fra 2015, mens konkurrenter fra land som Skottland og Chile fortsatt har 25 prosent toll. Dette har gitt norsk laks et betydelig konkurransefortrinn og bidratt til at norsk laks har økt markedsandelen til nærmere 90 prosent.

Norsk laks selger

En stor andel av laksen som importeres til Sør-Afrika er fersk og brukes til sushi i restauranter.

– Opptil 80 prosent av all sjømat som brukes i sushi i Sør-Afrika er laks, så vi kan trygt si at laks har en meget sterk posisjon i sushi, sier Nofimaforskerne Geir Sogn-Grundvåg og Morten Heide.

Også innen dagligvare har laks en sterk posisjon. Det finnes mange ulike lakseprodukter, og det kommer stadig nye på markedet. Laks har ofte en gunstig plassering i butikkhylla, noe som indikerer at

Sushi er populært også i Sør-Afrika. Foto: Morten Heide / Nofima

laks er et viktig produkt for supermarkedkjedene. Og man trekker gjerne fram hvor laksen kommer fra.

– Norsk opprinnelse er hyppig brukt både i butikk og restaurant i Cape Town. I Johannesburg fant vi kun skotsk opprinnelse på restaurantene, mens norsk opprinnelse dominerte i supermarked, sier forskerne.

Høyere priser – hva nå?

Prisen på laks har imidlertid steget, og sammen med en svekket lokal valuta og kostbar flyfrakt har prisøkningen gjort den ferske laksen dyr for sørafrikanske innkjøpere. Forskerne har også undersøkt hvordan markedet har reagert på dette.

De fant at prisene har steget både i butikker og restauranter, men så også at fryst laks, som har lavere fraktkostnader, har erstattet fersk laks der det er mulig. Stadig flere dagligvarekjeder selger tint laks fremfor fersk. I tillegg har størrelsen på porsjonene i forbrukerpakningene blitt mindre, samtidig som prisen per pakning er den samme som før.

Forskerne håper at resultatene fra prosjektet kan hjelpe norske lakseprodusenter og eksportører i deres markedsarbeid.

– Detaljert markeds kunnskap kan styrke posisjonen til de norske eksportørene i forhandlinger med importørleddet og slik bidra til at de oppleves som kompetente samarbeidspartnere, avslutter Geir Sogn-Grundvåg.

Vil du vite mer?

I tillegg til tre delrapporter er de viktigste resultatene fra prosjektet samlet i en artikkelserie som er publisert i Norsk Fiskeoppdrett (Nr. 8 og 9, 2015). Last ned både rapporter og artikler fra "Filer og lenker" under.

Forbruker og marked

Les mer om:

28. september 2015 [Lidunn Mosaker Boge](#)

Laksefilet pakkes bak fiskedisken hos Checkers i Cape Town. Foto: Morten Heide / Nofima